



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **nezl. S. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky: **Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s.**, se sídlem Kovářská 4, Praha 9, proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2013, č. j. 8 A 153/2013 - 14,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2013, č. j. 8 A 153/2013 - 14, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl její žádost o udělení dlouhodobého studijního víza. Žalobkyně nepodala žalobu prostřednictvím svého zákonného zástupce a neuvedla v ní adresu svého bydliště ani jinou adresu pro doručování. Městský soud za účelem zjištění pobytu žalobkyně kontaktoval První česko-ruské gymnázium, které sdělilo, že u městského soudu podalo správní žaloby devět jeho studentů, mezi nimi i žalobkyně, jež pobývala na adrese L. 439/42, P. 9. Na tuto adresu se však městskému soudu nepodařilo žalobkyni doručit, neboť žalobkyně byla na této adrese neznámá. Městský soud se tedy obrátil na Ministerstvo vnitra, jež však pouze potvrdilo výše uvedenou adresu jako místo pobytu žalobkyně. Městský soud poté opět kontaktoval První česko-ruské gymnázium, avšak ve stanovené lhůtě neobdržel žádnou odpověď. Za této situace dospěl k závěru, že je třeba žalobkyni ustanovit pro řízení opatrovníka a usnesením ze dne 5. 12. 2013, č. j. 8 A 153/2013 - 14 (dále jen „napadené usnesení“), ustanovil opatrovníkem žalobkyně dle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), Organizaci pro pomoc uprchlíkům, o. s., se sídlem Kovářská 4, Praha 9.

[2] Proti napadenému usnesení podala Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s. (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítla, že napadené usnesení nebylo řádně odůvodněno, přičemž v této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 2 Azs 55/2008 - 79. Podle stěžovatelky musí být odůvodněno, proč se účastníkovi ustanovuje opatrovník a proč byla opatrovníkem ustanovena právě stěžovatelka a nikoli někdo z řad advokátů. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka je ustanovována opatrovníkem několikrát týdně, dochází k jejímu neúměrnému zatížení povinnostmi spojenými s výkonem této funkce. Stěžovatelce přitom není funkce opatrovníka hrazena. S ohledem na to stěžovatelka nesouhlasila se svým ustanovením opatrovníkem, neboť občanské sdružení není povinno tuto funkci přijmout, jak vyplývá mj. z nálezů Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 27/2000.

[3] Žalovaný uvedl, že posouzení správnosti a důvodnosti napadeného usnesení ponechává na Nejvyšším správním soudu, neboť kasační stížnost napadá výhradně procesní postup městského soudu.

[4] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatelka je k podání kasační stížnosti proti shora uvedenému usnesení dle konstantní judikatury zdejšího soudu aktivně legitimována (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 192/2012 - 30, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Podmínka povinného zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je také splněna. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[5] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námitky nedostatečného odůvodnění napadeného usnesení, přičemž vyšel ze své konstantní judikatury (viz stěžovatelkou citovaný rozsudek ze dne 31. 7. 2008, č. j. 2 Azs 55/2008 - 79), neboť neshledal žádný důvod se od ní odchýlit. Výkon funkce opatrovníka je pro občanské sdružení (resp. spolek dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném od 1. 1. 2014) vždy vztahem soukromoprávním (byť založeným rozhodnutím soudu) a s tímto ustanovením musí daný subjekt vyjádřit souhlas (§ 29 odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). V této souvislosti lze odkázat také na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 192/2012 - 30: *„Již ze samotné skutečnosti, že osobu nelze do funkce opatrovníka ustanovit proti jeho vůli, je zřejmé, že usnesení o ustanovení opatrovníka musí být odůvodněno. Opatrovník má právo být seznámen s důvody tohoto postupu, aby mohl zvážit, zda toto své postavení přijme či nikoli.“* Městský soud v napadeném usnesení však zcela opomenul uvést důvody, proč byla opatrovníkem žalobkyně ustanovena právě stěžovatelka, čímž je naplněn kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[7] Dále je třeba dodat, že občanské sdružení není možné do funkce opatrovníka ustanovit proti jeho vůli (srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 27/2000, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>). Jelikož si městský soud neopatřil souhlas stěžovatelky s ustanovením do funkce opatrovníka (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 1 As 34/2007 – 48), napadené usnesení by nemohlo obstát ani v případě, pokud by bylo řádně odůvodněno.

[8] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud tedy napadené usnesení v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a ověří, zda i nadále je místo pobytu žalobkyně neznámé, a bude-li tato podmínka pro ustanovení opatrovníka splněna, uváží, jaká osoba by byla vzhledem k povaze věci nejvhodnějším opatrovníkem, přičemž odůvodní, proč dospěl právě k takovému závěru. Současně je třeba vzít na vědomí nesouhlas stěžovatelky se svým ustanovením opatrovníkem v této věci.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu